

1. Referentie

Referentie	Karsten, L. (1996). Van wie is de straat? Over kinderen, genderidentiteiten en het publieke domein. <i>Comenius</i> , 16, (4), 360-374.
Taal	Nederlands
ISBN	/
Publicatievorm	Tijdschriftartikel.

2. Abstract

Het artikel bespreekt het onderzoek over hoe kinderen gebruik maken van de ruimte en hoe kinderen na school hun tijd buiten opvullen. De empirische gegevens komen van een onderzoek dat in acht verschillende Amsterdamse wijken is gevoerd. De resultaten tonen dat gender een belangrijke factor is in de vrije tijdsbesteding van kinderen. Meisjes participeren dikwijls minder in het publieke domein, spenderen minder tijd en minder ruimte dan jongens. Deze genderverschillen wijzigen echter over tijd en ruimte.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Ruimtelijke ordening, vrije tijd
kernwoord(en)	Genderidentiteiten, publieke ruimte, speelruimte, vrienden, vrije tijdsinvulling, wijk

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	/
Onderzoeker(s)	Karsten Lia The Amsterdam Study Centre for the metropolitan environment Universiteit van Amsterdam Nieuwe Prinsengracht 130 1018 Amsterdam Nederland Tel: +3120/ 525 50 22 of +3120/ 525 40 63 Fax: +3120/ 525 40 51 communicatie@fmg.uva.nl www.fmg.uva.nl

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	Hoe vullen kinderen hun tijdsbesteding in de buurt in? Hoe gebruiken kinderen de ruimte in de buurt om te spelen? Is er een verschil tussen jongens en meisjes bij de invulling van hun vrije tijd en de ruimte dat ze hierbij gebruiken (hun ruimtelijk gedrag)?
Hypothesen	/

6. Methode

Onderzoeks-methode	Locatiestudies, participerende observatie, tellingen en enquêtes. De gegevens worden zowel kwalitatief als kwantitatief verwerkt.
Onderzochte groep	In totaal zijn 454 kinderen bevestigd waarvan 51 % jongens en 49 % meisjes, in de leeftijd van 7 tot 12 jaar. Het enquêteonderzoek heeft plaatsgevonden op 7 basisscholen in drie stadsdelen
Bereik	Lokaal (Amsterdam stad)

7. Resultaten

Tijdsbesteding in de buurt	Buitenspelende kinderen verkiezen steeds minder de openbare ruimte. Er is een numerieke dominantie van jongens over meisjes. Meisjes spelen veel minder buiten dan jongens. Meer dan de helft van de meisjes speelt nooit buiten, tegenover een minderheid van de jongens die nooit buiten speelt. Tijdsduur: jongens blijven gemiddeld langer op de verschillende locaties dan meisjes. Na donker wordt het aantal meisjes minder. Kinderen onder de 6 jaar gaan relatief vrij om met de 'codes van het gedrag'.
de ruimte	Jongens en meisjes nemen verschillend bezit van de publieke ruimte: meisjes groeperen zich aan de rand van het plein en rond de speeltoestellen. Jongens nemen een groter deel van de ruimte in. Inrichting van het speelterrein: waar verschillende speelmogelijkheden zijn, blijven meisjes langer.
seksverschillen	Jongens en meisjes spelen ook vaak samen, maar dit is sterk leeftijdsgebonden Activiteiten: meisjes vertonen in het algemeen een diverser gedrag dan jongens. Meisjes spelen over het algemeen minder ver van huis. Op plaatsen waar weinig speelobjecten staan, zijn weinig meisjes. Kale speelpleinen worden vooral door jongens ingenomen. Meisjes geven aan dat zij een gevarieerd aanbod van speelvoorzieningen op prijs stellen.

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

/

9. Beleidsaanbevelingen

Nee

10. Samenvatting

Met behulp van dit onderzoek is er duidelijk zicht in de verschillende representaties van jongens en meisjes in het publieke domein en vooral in de sociaal-ruimtelijke constructie van genderidentiteiten en relaties. Het gaat om case studies die niet als representatief voor de Nederlandse situatie gelden.

Zowel uit het locatieonderzoek als uit het enquêteonderzoek blijkt ten eerste dat het publieke domein slechts een bescheiden plaats inneemt in de naschoolse tijdsbesteding van stadskinderen. Van de kwaliteit van het publieke domein gaat echter een belangrijke differentiële werking uit. Goed ingerichte plekken trekken meer gebruikers dan slecht onderhouden locaties. De redenering dat kinderen vandaag de dag nu eenmaal liever binnen zitten, en daarom weinig buiten komen, wordt hiermee op zijn minst gedeeltelijk ontkracht.

Ten tweede laat het onderzoek zien dat het publieke domein een 'gendered' domein is. Zowel uit het locatieonderzoek als uit het enquêteonderzoek blijkt dat meisjes in het publieke domein een minderheidspositie hebben. De numerieke dominantie van jongens over meisjes krijgt een vervolg in de grotere tijdsduur dat zij buitenshuis doorbrengen en de grotere ruimte die zij in beslag nemen.

Ten slotte blijkt echter ook dat genderidentiteiten en genderrelaties contextueel zijn: naar plaats, tijdstip en activiteit zijn er grote verschillen geconstateerd. De ene plek trekt meer meisjes dan de andere. Bepaalde activiteiten laten een meer gelijke gender verhouding zien dan andere. In de middaguren zijn meisjes duidelijker aanwezig dan in de vroege avond. Voor meisjes en jongens geldt dat individuele acties dan wel groepsactiviteiten gericht op het doorbreken van traditionele patronen groot is. Op plekken waar meisjes een kleine minderheid vormen, is de ruimte voor experimenteren voor meisjes én voor jongens geringer.